

STOTINKE kubnog metra

skrižaljke za računanje sadržaja trupaca
i tesane građe, na dvie decimale m³

Složio Ing. Drago Kajfež
ovlašteni šumarski inženjer

ZAGREB 1943.

Tiskara »Merkanile« (Jutriša i Sedmak, Zagreb, Ilica 35.

SADRŽAJ TRUPACA

Sadržaji u priloženoj skrižaljci izračunati su uz prepo-
stavku geometrijskog tiela pravilnog valjka kao umnožak
temeljnice sa visinom.

Trupac oduviek smatrao se sadržajno jednak valjku,
uzevši za osnovicu poprečni presjek u polovici duljine. Povrh
toga smatra se poprečni presjek uvijek kružnicom pa i onda,
ako to nije.

Trupci u zbilji nisu valjci nego su sličniji prikraćenim
čunjevima, no razlika u sadržaju je vrlo neznatna.

Uputa za upotrebu:

1. Kao što naslov knjige naglašava svi su podatci izka-
zani u stotinkama kubnog metra ili što je isto na dvie deci-
male m^3 . Na pr.:

03	čitaj tri stotinske,	znači	0,03 m^3
17	„ sedamnaest stotinki,	„	0,17 m^3
204	„ dviesto i četiri stotinke	„	2,04 m^3

2. U nekim krajevima još i danas raztrupljuju stabla
samo na ciele metre, te je za taj slučaj vrlo pregledna skri-
žaljka sa dužinama od metra do metra.

3. Ako u skrižaljci nema podatka za izvjestan veliki
promjer, onda se daje brzo izračunati sadržaj tako, da se od
traženog promjera uzme polovica, te se tako dobiveni iznos
sadržaja uzme četiri puta, na pr.:

Koliki je sadržaj trupca sa 112 cm promjera i 4,1 m
duljine?

Kod polovice promjera t. j. kod 56 cm te 4,1 m iznosi
sadržaj 1,01 m^3 . Četiri puta umnoženo daje 4,04 m^3 , koji je
iznos jednak sadržaju trupca od 112 cm promjera i 4,1 m
duljine. To je isto kao da smo umjesto promjera d uvrstili
polumjer r , te je potrebno da se posljedak izračunat sa polu-
mjerom, množi sa četiri.

$$\frac{1}{4} d^2 \cdot \pi \cdot l = r^2 \cdot \pi \cdot l$$

$$d^2 \cdot \pi \cdot l = 4 \cdot r^2 \cdot \pi \cdot l$$